

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

GOSPODARSTVO.

Skrb za spomladanje krmo prešičev.

Zlo v vsakem gospodarstvu je spomladi veliko pomanjkanje krme za prešiče. Zato je takrat večinoma povsod vsakdanja prikazen, da hodijo ženske jeseni na neobsejane in nesprašene njive plevel, kakor kurjačevca, goršico itd., iskati, da ga kuhajo ter prešičem pokladajo. Da, ne redkokrat, posebno kadar zima dolgo trpi, poklada se prešičem zgodaj spomladi še celo kuhano deteljo, kuhane ajdove pleve, kuhani cempir. In vsa ta pač najslabša krma uporablja se le zato, ker se ni v prejšnji jeseni že za neprimerno veliko boljše spomladanje krmo prešičev skrbelo. In taka krma je v kadi ali pa kar v jame vloženo, t. j. zatlačeno ter zasukto listje pese, repe, kavlje, vehe zelja, korenovo listje, skratka zatlačenje takozvane „cime“. Koliko ni letos slabega zelja po dolenjskih njivah, to je takega, katero ni nič glav napravilo. Tako zelje se zdaj res da prešičem kuha ter poklada, ali pri vsem tem prišlo ga bo marsikje dosti pod sneg, kjer bo brez vsega hasna segnilo. Koliko ni repnega listja ali „cime“ v slehernem količnjak večjem gospodarstvu, in kaj se s tem dela? Obeša se ga v najboljšem slučaju v kozolce, da bi se tam posušilo. V prevagljivih slučajih pa tam segnije ali ga pa, ako se vendar posuši, veter skoraj vsega odnese. V dostih krajih pa repno listje kar po travnikih raztrosijo, da bi se tam posušilo. No, tako spravljeno segnije pa seveda še veliko ložje kakor v kozolce obešeno. In zato priporočamo našim gospodarjem, kateri plemene prešiče čez zimo in spomladi redijo, da z vsem listjem presnine tako postopajo, kakor se to v gospodarstvu kmetijske šole na Grmu vsako leto dela. Tam spravijo vse slabo zelje, ohrovt, listje od podzemeljske kolerade (kavlje), listje pese, repe k zadosti veliki jami, kjer ga prav na debelo sesečejo, v jamo zatlačijo in potem z izmetano zemljo zasujejo. Čez zimo se vse to ravno tako skisa, kakor zelje ali pa repa v kadi, in na spomlad prešiči tako vloženo skisano listje, seveda kuhano, kaj radi žro. Pri takem postopanju ni nobeno spomlad pomanjkanja prešičje krme, še preostaja je.

—1—

Deset zapovedi za obdelovanje travnikov.

1. Ako hočeš s travnikov bogate košnje, skrbi, da ne ležijo premokro. Premokri travniki so tudi za gnojenje nevhvaležni.

2. Prevleči travnike na spomlad s travniško brano. S tem dobiš veliko gostejšo rušo in zatiraš škodljivi mah.

3. Travnike moraš gnojiti. Pazi pri tem, da ne manjka fosforove kisline. Najboljši gnoj za dovažanje potrebne fosforove kisline je Tomasova žindra, katere rabiš na oralo po 300 do 400 kg. — Poleg Tomasove žindre delujejo izvrstno tudi kalijeva gnojila, kajnit in kalijeva sol in pepel. Kajnita se primeša na oralo po 300 kg, kalijeve soli po 100 kg. S temi gnojili je mešati Tomasovo žindro tik pred trošnja.

4. Če imaš dosti domačega gnoja, komposta ali gnojnice, porabi jih za travnike. Dober kompost in gnojnica delujeta izvrstno na travnikih in so najcenejša gnojila. Priporoča se pa tudi v tem slučaju raba umetnih gnojil zaradi fosforove kisline, katere v domačih gnojilih navadno primanjkuje.

5. Travnike moraš jeseni gnojiti ali pa v zgodnji zimi, po prvem snegu. Če nisi utegnil pravočasno gnojiti, gnojiš še lahko spomladi, če je dosti zimske moče v zemlji. Za spomladno gnojenje se priporočajo gnojnica, Tomasova žindra, pepel in kalijeva sol. Kajnit je preoster.

6. Ako se ne upaš gnojiti travnikov zaradi povodnji jeseni ali spomladi, po tem lahko raztrosiš Tomasovo žindro tudi po prvi košnji, če je vreme deževno.

7. Kisle travnike, na katerih Tomasova žindra premalo zaleže, lahko pognojiš tudi še z apnom, da se košnje izboljšajo.

8. Poravnaj spomladi krtine.

9. Travnike, ki so čisto opešani in plevelni, obraščeni s kislimi travami, s preslico itd., kaže v ugodnih legah preorati in na novo obsejati z dobrimi travami.

10. Pokončaj raznovrsten travniški plevel. Plevel, ki se pomnožuje s semenom, zatiraj z zgodno košnjo. To velja posebno za škrobotec, travniški črnivec, krebulico, dežen itd.

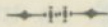
—r—

Najboljši gnoj za deteljo.

Po naših krajih manjka travnikov. Primorani smo zaradi tega, da pridelujemo potrebno krmo tudi na njivah. Ti pridelki bi se dali pa še izdatno povzdigniti. Priporoča se, da sejemo več detelje. To je dober svet, ali pomisliti je, da se da detelja pridelovati le do gotove mere. V kolobarju smemo domačo deteljo sejati še le vsako šesto leto zopet na tisto njivo. In z nemško deteljo je ravno tako. Nemška detelja izmolze zemljo tako, da jo smemo še le po preteku večih let sejati zopet na tisto njivo. Kolikor let je rastla prej na njivi, toliko let je ne smemo vdrugič sejati na tisti

prostor. Iz tega se vidi, da je pridelovanje detelje omejeno in se ne da poljubno razširiti.

Pridelek detelje se da pa na drug način povečati, in to je z dobrim gnojenjem. Skrbni gospodarji gnoje že sedaj detelji, da imajo lepše košnje. Ali to gnojenje ni najboljšo. Oni gnoje namreč s hlevskim gnojem, katerega jeseni povrh raztrosijo, spomladi pa pograbiyo, ko ga je zimska moča izprala. Ne rečem, da se s takim gnojenjem ne daje gnojilnih snovi, ali premalo se spravi v zemljo tistih redilnih snovi, ki so najbolj važne in za deteljo najbolj potrebne. S hlevskim gnojem se daje detelji premalo fosforove kisline, in zato ni tako gnojenje tako vspešno. Če hočemo pri detelji košnje izdatno povečati, gnojiti je treba z gnojili, ki imajo dosti fosforove kisline v sebi. Najbolj se v ta namen priporoča gnojenje s Tomasovo žlindro, kateri se primeša kajnita, kalijeve soli ali pa pepela. Za oralo se vzame kakor na travnikih po 300 kg Tomasove žlindre in 200 do 300 kg kajnita ali pa 100 kg kalijeve soli. Kdor ima dosti pepela, naj raztroši na oralu namesto kajnita po 200 do 250 kg ali 25 mernikov pepela. S takim gnojenjem, ki naj se zvrši jeseni, se dajo pridelki na detelji še izdatno povečati in to ne samo pri domači kranjski detelji ampak tudi pri lucerni. —r—



Politični pregled.

Umrli je na Dunaju dne 1. t. m. zvečer, previden s sv. zakramenti nadvojvoda Oton, brat prestolonaslednika Fran Ferdinanda.

Volivna preosnova se že obravnava v poslanski zbornici. Obstrukcija je poražena in polagoma je utihnil siloviti prvi vihar, s katerim so hoteli vreči in onemogočiti razpravo predloge, kakor jo je predložil volivni odsek. Izkazali so se to pot spet naši slovenski liberalni poslanci: dr. Tavčar, dr. Ferjančič, Plantan. — Dr. Tavčar je ob začetku glavne razprave strastno pobijal volivno preosnovo, dasi je on in njegovi tovariši dne 26. septembra 1905 v deželni zboru kranjskem stavil nujni predlog za splošno in enako volivno pravico za državni zbor. Kako se vjema to? Edini razlog, zakaj on ne mara volivne preosnove pa je ta, ker bo oškodovana njegova (liberalna) stranka na Kranjskem. Pametna ta: koristi stranke so več, ko koristi slovenskega naroda in cele države. — Drugo modro je uganil posl. dr. Ferjančič, ki je v odseku predlagal načrt zakona, po katerem bi bilo duhovnikom pod strogimi kaznimi prepovedano kakor koli vplivati na volitve. Iz tega se vidi srd dr. Ferjančiča do naše duhovščine. Torej, kar sme vsak pisar in zadnji čevljar: agitirati, prigovarjati i. t. d., to naj bo zabranjeno duhovniku. Tako razumevajo „svobodo“ naši liberalci. Da ta izrodek pobesnele domišljije, ki ga liberalci imenujejo „kancelparagraf“, ne bo postal zakon, ni niti dvomiti. — Ko so kot zagovorniki volivne preosnove nastopali slovenski poslanci dr. Šušteršič, Šuklje in Ploj, so jih sramotili vsenemški poslanci na nečuden način ter jim predbacivali stvari iz zasebnega življenja, kar pa so napadeni odločno zavrnilo. Zanimivo je le to, odkod izvedo vsenemški poslanci take reči, ko niti slovenski ne znajo? Naši liberalci so se zvezali s temi zagrizenimi nasprotniki Avstrije in Slovanstva ter

jim dajejo različne podatke, resnične in še več zlagane, da potem morejo napadati naše poslance. Take zavratne podlosti so zmožni naši slovenski liberalci!

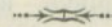
V Budjevicah so imeli občinske volitve; jako viharne so bile; izid še ni znan, a zmaga je zagotovljena Čehom.

Na Moravskem so imeli volitve za deželni zbor po novem volivnem redu splošne in enake volivne pravice. Poraženi so liberalci.

Na Francoskem vse napeto pričakuje 11. decembra, ta dan ima namreč stopiti v veljavo postava o ločitvi cerkve in države. Vlada se je zbala odpora katoličanov in skuša dobiti kako srednjo pot, da bi izvedla postavo, a ne žalila verskega čuta pretežne večine Francozov.

Mnogo se piše o novi trozvezi med Avstrijo, Nemčijo in Rusijo. Menda je s tem v zvezi potovanje novega avstrijskega ministra za zunanje stvari, barona Aehrentala, ki se je mudil v Berlinu in Petrogradu.

Prusi ne puste, da bi se poljski otroci v šoli učili verouka v poljskem jeziku. Poljaki pa ne odnehajo in tako ne pohaja v šole 40.000 otrok, tudi škofje in duhovščina so se vrlo postavili za pravice Poljakov, a oholi Prusi še nočejo popustiti. Celo zadevo bodo menda sporočili sv. Očetu v Rim.



Mojstrska bolniška blagajna.

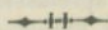
Ustanovni občni zbor mojstrske bolniške blagajne deželne zveze kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani se je vršil v četrtek, dne 27. septembra t. l. v hotelu „Ilirija“. Z ustanovitvijo bolniške blagajne se je ustreglo želji in potrebi zlasti obrtnikov na deželi, ki dosedaj faktično niso imeli prilike se zavarovati za slučaj bolezni in ki so v slučaju bolezni ravno tako potrebni podpore kot v Ljubljani stanujoči. Ni potreba z mnogimi besedami navajati, kako je bri sedanjih razmerah obrtnemu stanu nujno potrebno biti za slučaj bolezni zavarovan, kakor je že dolžnost vsakega obrtnika, da je preskrbljen za se in za svojo družino s tem, da v slučaju bolezni dobiva bolniško podporo. Znano je dovolj žalostnih slučajev, da je uničila dolgotrajna bolezen že marsikaterega obrtnika in spravila njegovo družino v največjo bedo. Znano je pa tudi dovolj slučajev, da je veliko obrtnikov mnenja: Kaj mi koristi bolniška blagajna? Plačevati moram redno mesečno prispevke in če obolim, je pa podpora le tako majhna, da mi nič ne izda. To mnenje je pa popolnoma napačno. To si človek lahko predstavlja takrat, ko je zdrav in lahko dela, da si za vsakdanje potrebe zasluži. Ali v slučaju dolgotrajne bolezni, ko obrtnik ne more poprijeti za svoje orodje, ne more nadzirati niti svojih pomočnikov, je čisto gotovo, da se zaslužek začne krčiti in stroški pa naraščati. Zadnji prihranjeni denar je že pošel za zdravnika in zdravila. Potrebuje se boljšo hrano, treba je iti po nasvetu zdravnika v toplice ali če se hoče zdravje pridobiti izpremeniti zrak itd. A kaj potem, če ni vinarja pri hiši. Hišno gospodarstvo, vzgoja otrok in drugi razni stroški so pa le kot poprej, ko je skrben obrtnik, soprog in oče vzdrževal s svojim delom celo družino in gospodarstvo. Priznati mora tukaj vsak obrtnik, da v takem slučaju dobro pride vsaka podpora in če je še tako majhna.

Z ozirom na to si dovoljujemo opozoriti vse samostojne obrtnike na Kranjskem na ljudomilo napravo bolniške blagajne in priporočati vse te k pristopu ter v naslednjem podati nekaj odlomkov predpisov bolniške blagajne. Člani blagajne so redni in prostovoljni. Redni člani so vsi tisti obrtniki, ki pripadajo h kaki obrtni zadrugi, za katere je ta pri svojem občnem zboru storila sklep, da z vsemi svojimi člani obligatorično pristopi k bolniški blagajni. Tak sklep mora potrditi obrtna oblast. Vendar sme dotična zadruga posamezne zadrugne člane oprostiti zavarovalne dolžnosti. 1. če so že prestopili 60. leto življenja in 2. če so že zavarovani pri kaki drugi bolniški

blagajni. Prostovoljni člani so tisti obrtniki, ki ne pripadajo k nobeni obrtni zadrugi ali pa če ni storila sklepa, da obligatorično pristopi k blagajni. Kot prostovoljni člani smejo tudi pristopiti k blagajni rodbinski člani samostojnih obrtnikov, če so zdravi in za delo sposobni, če so že dopolnili 18. leto svojega življenja in niso prestopili 60. leta. Prostovoljni člani se morajo pri zglastvi izkazati z zdravniškim izpričevalom. Sprejemna (vpisnina) članov znaša enkrat za vselej 2 K, potem vsako leto in sicer prvokrat za vpisnino vred, pozneje najkasneje v teku prvega četrtletja prispevek za upravne stroške, ki znaša za leto 1906 1 K. Za članovno knjigo je plačati 20 h. Član, ki oboli, dobiva bolniško podporo po naslednjih treh razredih: v I. razredu po 1 K 50 h, v II. razredu 2 K in v III. razredu po 3 K na dan. Če član umrje, se izplača njegovim svojcem pogrebščina, ki znaša v I. razredu 50 K, v II. razredu 75 K in v III. razredu 100 K. V pokrivanju teh blagajničnih izplačil morajo člani v naprej plačevati prispevke, ki znašajo na mesec za I. razred 1 K, za II. razred 1 K 40 h in za III. razred 2 K.

Vsak član si sme prostovoljno izvoliti kateregakoli zgoraj navedenih razredov ter ga mora pri vstopu k blagajnici naznaniti načelstvu. Do bolniške podpore imajo člani pravico šele z dospelim rokom četrttega mesečnega prispevka, če pa član oboli vsled nezgode, se mu mora plačevati podpora že pred tem rokom. Bolniška podpora se plačuje od prvega dne ko oboli član, vendar le tedaj, če traja bolezen dalje nego tri dni in če vsled nje ne more bolni član opravljati svojega poklica ali obrta. Bolniška podpora se plačuje, dokler traja bolezen, vendar najdalje 13 tednov po začetku cela in nadalje 13 tednov polovična. Članice dobivajo ob porodu po pravilih določeno bolniško podporo za 9 dni. Članice, ki niso zavezane pristopiti, imajo šele po preteku enoletnega članstva pravico do te podpore. Za vse bolne, ki nastanejo vsled poroda, se ne dovoljuje nikakršna podpora. Članom, ki niso plačali šest mesecev prispevkov, gre zopet bolniška podpora šele po šestih mesecih od tistega dne, ko so plačali zaostanke. Člani, ki so zavezani pristopiti, pa od njih ni moč iztirjati prispevkov, izgube vso pravico do bolniške podpore. Članu, ki oboli, je dano na voljo, da si izbere zdravnika in si priskrbi zdravljenje in lečilnih pripomočkov, ter mora sam plačati zdravnika, zdravnika in lečilne pripomočke. Član, ki oboli ima to takoj naznaniti načelstvu bolniške blagajne. Bolniška podpora se ne plačuje, če si je član dokazano nalašč nakopal bolezen ali s pretepom ali s pijanostjo, če ga ne zdravi zdravnik, če ni svojo bolezen naznanil načelstvu, potem če se bolni član zaloti pri opravljenih ali pri delu, če biva zunaj hiše ali če se nahaja zunaj občin, v kateri domuje in ima svoje obrtolišče. Blagajnično načelstvo je upravičeno, vsak čas nadzorovati svoje člane po svojih v to postavljenih osebah in članom, ki so si s simulacijo prizvižali podporo, naložiti plačevanje dvojnih zavarovalnih prispevkov za toliko časa, dokler se ne poravnata blagajnici storjena škoda.

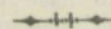
Da bo pa bolniški blagajni mogoče uspešno delovati in svojim članom v resnici koristiti in si pridobiti zadostno število članov, je odvisno v prvi vrsti od obrtnih zadrug. Dolžnost načelstva obrtnih zadrug je torej, da opozore svoje člane na važnost in potrebo bolniške blagajne in da jih pridobijo do tega, da se sklene obligatorični pristop k blagajni. Vsled tega apeliramo na vsakega posameznega samostojnega obrtnika na Kranjskem, da s svojim pristopom k bolniški blagajni pripomore, da se ta ljudomila naprava, ki je veljavna pomena za vsakega samostojnega obrtnika in za ves obrtni stan, čimprej uresniči in služi svojemu namenu. V slogi je moč in čimvečje bo število obrtnikov pri bolniški blagajni, tem lažji bo njen obstanek. Opozoriti moramo le še združena načelstva, da se pri sklepu za pristop k bolniški blagajni točno ravnajo po združnih pravilih in da sklep za odobritev naznanijo pristojni obrtni oblasti ter da za vsakih 20 združnih članov izvolijo enega zastopnika k občenemu zboru. Bolniška blagajna je začela svoje poslovanje s 1. oktobrom.



Obrtni sestanek.

Obrtnega sestanka v Ljubljani, katerega je sklicala trgovska in obrtna zbornica v nedeljo 4. t. m., se je vdeležilo 33 obrtnikov iz raznih krajev naše dežele. Dolenjska je bila zastopana po dveh obrtnikih in sicer po g. Maroltu iz Kostanjevice in g. Maloviču iz Novega mesta. Razpravljalo se je vprašanje, kako povzdigniti naš obrtni stan na stališče strokovne izobrazbe. Temeljito je razlagal zbornični tajnik g. dr. Murnik vladno stališče, katerega vlada zavzemlje za povzdigo male obrti, ki temelji največ na tem, da se prirejajo strokovni poduki, namenjeni za razne vrste obrtov. Teh strokovnih podukov je vlada priredila po večjih krajih naše države, ki kažejo povsod dober uspeh. Vprašanje se stavi od trgovske in obrtne zbornice, ali bi se zamoglo prirediti tudi v naši deželi kaj enako podučnih tečajev. V poštev pridejo najprvo čevljarji, zatem krojači, šivilje in mizarji. Te tečaje želi vlada podpirati z državno podporo, ako se zglasti vsaj 20 obrtnikov-mojstrov in pomočnikov, a več ne kot 40 za eden tečaj, in to le ene vrste. Dosedaj so se priredili taki tečaji za čevljarje v Ljubljani in Trzinu in za krojače je priredil g. Kunčev zavod že več tečajev. Vsi ti tečaji, kateri so trajali po šest tednov v večernih urah, so koristili učencem jako mnogo, kar sami priznavajo. Vsi udeleženci se strinjajo s tem, da se prirede zopet taki tečaji v naši deželi in sicer v Ljubljani najprvo, zatem pride Novo mesto, ker g. Malovič povdarja, da so novomeški obrtniki-čevljarji prosili za tak tečaj pred šestimi leti in niso bili uslišani, zakaj ne, to njemu ni znano, naj se sedaj ozira na njih želje.

Enako se zavzemlje g. Marolt, da se priredi tudi za krške obrtnike taki tečaji, ker tudi tam so napredka željni in tudi potrebni izobrazbe, ki se bodejo z veseljem vdeležili takih tečajev. Ker je med posvetovalci postalo živahno zanimanje, ter je sleherni želel pridobiti za svoj kraj tak tečaj, se sklene, da se prirede pred vsem po vseh mestih in zatem po deželi, kjer se nahaja po več obrtnikov ene stroke. To velja pred vsem za čevljarje in krojače, ker ravno pri teh obrtih ne nastanejo preveliki stroški. V poštev se bodejo jemale izražene želje navzočih mizarjev, da se tudi za te prirede strokovni tečaji. Kar pa je edino mogoče v Št. Vidu nad Ljubljano to storiti, ker ima tamošnja zadruga stroje in delavnico vrejeno v smislu ministerijalnih odredb za trgovino in obrt. Da bi se kje drugje taka naprava priredila, ni mogoče, ker bi sami stroški za stroje in prostore stali čez 12.000 kron, vsaj toliko je stala taka naprava v Libercu na Češkem. G. Malovič nasvetuje, naj bi se priredilo več takih sestankov za posamezne obrti, ker le na ta način se zamore temeljito razmotrivati obrtne težnje posameznih obrtov in konečno priti do zaželjenih uspehov, kajti pri enakih sestankih, ki se rešuje za več obrtov v par urah važna vprašanja se ne more pričakovati uspehov. Konečno prosi, naj trgovska in obrtna zbornica podreza pri deželni vladi, da čim prej odobri predložena pravila strokovnih zadrug za čevljarje in mizarje v Novem mestu. Ker na obljube združnega inštruktorja se ne moremo več zanašati, enako tudi ne na merodajne faktorje, kateri imajo za obrtnike edino lepe obljube, katerim ne sledi dejanja. Zbornični tajnik g. dr. Murnik povdarja, da bode izražene želje predložil zbornici v ugodno rešitev ter prosi naj se obrtniki z večjim zaupanjem obračajo na trgovsko in obrtno zbornico, ker ta jim bode drage volje in rada pomagala! S tem se je zaključil prvi obrtni sestanek. Želeti bi bilo, da se v prihodnje vdeleži enakih sestankov več obrtnikov, enako bode koristno, če se pokažejo tudi Belokranjski obrtniki s svojimi željami, ker vemo, da ne žive v popolni zadovoljnosti!



Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 81.979 udov, t. j. 1593 manj nego prejšnje leto. Nazadovani smo torej nekoliko, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini. Naj bi ostalo i v bodoče tako! Razmerje udov po posameznih škofijah oziroma krajih nam kaže ta-le pregled:

1. Goriška nadškofija	9215 (— 221) udov
2. Krška škofija	6173 (— 265) „

3. Lavantinska škofija	25024	(— 658)	"
4. Ljubljanska škofija	32640	(— 678)	"
5. Tržaško-koperska škofija	4392	(+ 36)	"
6. Sekovska škofija	461	(— 52)	"
7. Somboteljska in druge ogrske šk.	265	(+ 21)	"
8. Zagrebška nadškofija	479	(+ 11)	"
9. Senjska in druge dalmatinske šk.	346	(+ 55)	"
10. Poreška škofija	107	(— 24)	"
11. Djakovska škofija	78	(— 8)	"
12. Bosniške škofije	213	(+ 9)	"
13. Videmska nadškofija	234	(+ 4)	"
14. Razni kraji	364	(— 48)	"
15. Amerika	1771	(+ 253)	"
16. Afrika in Azija	217	(— 38)	"

Vkup 81979 (— 1593) udov.

Številka v družbenih „zlatih bukvah“, v katere se vpisujejo na novo vstopivši udje, je narastla od 259.984 na 267.194, torej je vpisanih 7210 novih udov.

491.874 Mohorjevih knjig bode torej letos romalo med Slovence! Če dodamo to število onemu prejšnjih let, pridemo do števila 10.800.934 knjig, reci deset milijonov, osemstotisoč, devetsto ter štirintrideset knjig, katere je družba samo kot letna darila svojim udom razdelila od svojega obstanka sem. Pri tem pa niso všteta mnoga poznejša naročila, ponatisi itd.

Dne 10. oktobra smo začeli razpošiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige kar najpreje. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti:

Škofije: 1. Goriška, 2. Tržaška, 3. Lavantinska, 4. Ljubljanska, 5. Krška, 6. Amerika in Afrika, 7. Razni kraji.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj t a k o j, ko dobijo „avizo“, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Poštne stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje.

One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora.

Odbor.

Domače vesti.

(Slavnostna seja) občinskega odbora z dne 11. novembra 1906 ob 11. uri dopoldne. V navzočnosti gospoda župana S. pl. Sladoviča, svetovalcev: gg. Karl Rosmanna, Jos. Ogoreutza, Maks Brunerja, mestnih odbornikov, virilistov, ter povabljenih predstojnikov tukajšnjih uradov. Prvi mestni svetovalec g. Karl Rosmann vpelje gospoda c. kr. okrajnega glavarja barona Rechbacha kot vladnega zastopnika v mestno dvorano. Koj na to sledi gospod župan v spremstvu današnjega slavljenca, mestnega župnika, premilostivega gospoda dr. Seb. Elberta, inf. prošta, konzistorijalnega svetnika, dekana itd. Gosp. župan konstatuje sklepčnost odbora, otvori slavnostno sejo, imenuje g. prof. Ivan Maselja kot zapisnikarja, gg. svetovalca Karl Rosmana in Jos. Ogoreutza pa overovateljem zapisnika. Nato nagovori g. župan navzoče približno s sledečimi besedami: Velečastita gospoda! Namen današnje slavnosti je izkazati čast našemu premilostivemu in obče spoštovanemu gosp. župniku ob priliki visokega odlikovanja. — Leta 1898 je bil imenovan za našega župnika ter do danes deloval v raznih zastopstvih. Omenjam le, da je ud okrajnega in krajnega šolskega sveta ter mestne hranilnice. Potegoval se je z vso vnemo za koristi našega mesta. To delovanje je našlo odmev tudi čez meje naše dežele in prišlo do prestola Njegovega Veličanstva, našega cesarja, Franja Josipa ter ga odlikoval z visokim in redkim odlikovanjem. Novo mesto si šteje v srečo in ponos, da ima v svoji sredi za dušnega pastirja tako vrlega moža, kateremu leži na srcu le blagor in mir celega meščanstva in to v času, ko vidimo po naši deželi sama nasprotstva. Da vlada vzajemno delovanje cerkvene in posvetne gosposke v mestu, dokazuje samo pogled v današnjo mestno dvorano, v kateri so zbrani vsi sloji mesta. Nato se obrne gospod govornik k slavljenču ter pravi: Premilostivi gospod prošt! Prejmite v imenu starešinstva, odbora kakor tudi celega prebivalstva iskreno in presrčno čestitko

povodom Vašega odlikovanja ter zajedno Vas prosim, da tudi v bodoče posvetite svoje moči v blagor in mir našega mesta. Na poziv govornika zaori v dvorani trikratni krepki „živio“! slavljenču v proslavo. Za besedo poprime gospod c. kr. okrajni glavar in povdarja v svojem nagovoru na gospoda premilostivega prošta lepo slovo mej duhovščino in c. kr. vlado. Hvali njegovo pravičnost, ljubezen do nove njegove domovine, njegovo naklonjenost nasproti vsem slojem. Zato so se te usluge ocenile tudi na najvišjem mestu. Pred vsem povdarja, da si tega visoki odlikovanec ni pridobil s posredovanjem, nego si je zaslužil sam in mu v imenu uradništva na istem čestita. Prvi svetovalec, g. K. Rosman prečita nato tozadevne listine, diplomu, obvestilo vis. c. kr. ministerstva za uk in bogočastje ter slavne c. kr. deželne vlade v izvirniku in prevodu, kakor sledi:

Mi Franc Jožef Prvi, po milosti božji cesar avstrijski, apostolski kralj ogrski, Kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, lodomeriški in ilirski, nadvojvoda avstrijski, veliki vojvoda krakovski, vojvoda lotarinški, solnograški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, zgornje in spodnje šleski, veliki vojvoda sedmograški, mejni grof moravski, pokneženi grof habsburški in tirolski i. t. d. i. t. d. smo sklenili našega ljubelega zvestega prošta kolegijatnega kapiteljna v Rudolfovem dr. Sebastijan-a Elbert-a imenovati za komturja Našega Franc Jožefovega reda. V potrjenju Smo mu dali napraviti pričujočo listino opremljeno z Našim lastnoročnim podpisom in s protipodpisom Našega redovnega kancelarja. Dano v Našem glavnem in prestolnem mestu Dunaju, dne 16. oktobra v letu 1906, v 58. letu Našega vladanja. Franc Jožef, I. r. (Pečat.) Redovni kancelar: Frh. v. Helfert, I. r.

C. kr. ministerstvo za uk in bogočastje. Št. 2473. Nj. cesarsko in kraljevo-apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim odlokom z dne 16. okt. 1906 blagovolilo Vam, prečastiti, milostno podeliti komturni križ Franc Jožefovega reda. V posebno veselje mi je, da Vas, prečastiti, obvestim o tem Najvišjem odloku. Dunaj, 19. oktobra 1906. Minister za uk in bogočastje: Marchet, I. r. Prečastitemu gospodu proštu kolegijatnega kapiteljna v Rudolfovem dr. Sebastijan-u Elbert-u.

C. kr. deželna vlada na Kranjskem. 4344/pr. Ljubljana. 2. nov. 1906. Prečastiti gospod prošt! Nj. c. in kr. apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim odlokom dne 16. okt. 1906 premilostno izvolilo Vam, prečastiti, podeliti, komturni križ Franc Jožefovega reda. Jemljem si čast, Vas, milostni g. prošt, o tem obvestiti, ter v prilogi pošiljam redovno znamenje odlikovanja z diplomu in pravili ter obvestilnim pismom Nj. ekselence gospoda ministra za uk in bogočastje. S posebnim veseljem se poslužim te prilike, da Vam, milostni gospod prošt, k temu Najvišjemu odlikovanju, v katerem je našlo Vaše blagonosno delovanje dobro zasluženno odlikovanje in priznanje na Najvišjem mestu, izrekam svoja najtoplejša voščila. Priloženi reverz povrnitve izvolite izpolniti in meni vrniti. Sprejmite, milostni gospod prošt, izraz mojega popolnega spoštovanja in čišljanja. C. kr. deželni predsednik: Schwarz, I. r. Milostjivemu prečastitemu gospodu dr. Sebastijan-u Elbert-u, proštu kolegijatnega kapiteljna v Rudolfovem.

Nato poprime mil. g. stolni prošt besedo, se zahvali g. županu, veleblagorodnemu g. c. kr. okr. glavarju baronu Rechbachu za preprijazne besede, kakor tudi vsem, kateri so izkazali čast mu s tem, da so se odzvali pozivu mestnega županstva ter povdarja, da te milosti ni vreden, pač pa bode skušal postati vreden s tem, da bo svoje moči porabljal vedno le v korist prebivalstva. Devet let deluje v Novem mestu in sicer z veseljem. Z ozirom na križ na redu in z ozirom na moto „viribus unitis“, proslavlja skupno in složno delovanje ter se še enkrat zahvali vsem. Končno izreče g. župan posebno zahvalo velerodnemu g. baronu Rechbachu, kot vladnemu zastopniku za udeležbo, kakor tudi za nagovor ter sklene današnjo sejo s tem, da pozove vse navzoče, da vskliknejo Njegovemu Veličanstvu, cesarju in kralju Franju Josipu I. v znak vdanosti trikratni „živio“.

(Slavlje) mil. g. dr. Elberta, novomeškega prošta, se je izvršilo nad vse sijajno. V soboto zvečer 10. t. m. je priredilo mestno županstvo slavljenču serenado in bakljado. Po 7. uri prikorakali so godba meščanske garde, gasilci z velikimi bakljami in pevci na prostorno kapiteljsko dvorišče, koder je godba najprvo zaigrala cesarsko himno ter še tri godbene komade, med katerimi so pevci zapeli tri krasne zборе. Mil. g. proštu je mnogobrojno zbrano občinstvo zaklicalo navdušen „živio“, ko se je prišel ginjen zahvalit za prekrasno prireditve. V nedeljo ob 11. uri je bila v lepo in elegantno ozaljšani dvorani mestne hiše slavnostna seja, h kateri se je pripeljal odlikovanec, odičen s komturnim križem Franc Jožefovega reda, v spremstvu g. župana. G. župan je v izbranih besedah čestital mil. g. proštu na visokem odlikovanju, kakoršnega nima nihče na Kranjskem, ter povdarjal miroljubnost ter vsestransko zanimanje, delovanje in zasluge gosp.

slavljenca tudi za izvencerkvene zadeve. G. okrajni glavar je v krasno sestavljenem govoru čestital v imenu vsega uradništva. Povdarjal je njegove državljanske čednosti, pred vsem njegovo vsestransko pravičnost in konciliantnost nasproti vsem stanovom, ne da bi bil pri tem kedaj odnehal od svojih duhovskih načel. Mil. g. proš se je zahvalil za izkazano mu čast; ne ve, ali si je z dosedanjim delovanjem že zaslužil to visoko odlikovanje, a hoče je zaslužiti v prihodnje z vstrajnim delovanjem v vzajemnosti z vsemi sloji, uradi in stanovi po geslu presv. vladarja: „Viribus unitis“. Končal je tako-le: „Ravnajmo se vedno vsi po besedah našega Gospoda in Izveličarja: Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega, tako bomo vsi dosegli vzvišeni namen za časno in večno srečo, kateri namen hoče doseči za svoje narode naš presvetli vladar, ki jih vabi k skupnemu delu z besedami: „Viribus unitis — z združenimi močmi.“ Prebrala so se na to: diploma presvetlega cesarja ter tozadevni pismi c. kr. ministerstva za uk in bogočastje ter deželne vlade. Na poziv g. župana zakliče zbrano odlično občinstvo presvetlemu cesarju trikratni „živijo“. Ob polu 1 uri se je sešla v krasno oplešanih prostorih kapiteljskih odlična, vrlo vesela družba 42 gostov k obedu. Prvo napitnico je govoril mil. g. proš v čast presvetlega cesarja, katero so vsi navzoči poslušali stoje in se ji odzvali s slava-klici na cesarja. Govorili so potem še razni dostojanstveniki napitnico za napitnico, a vse so se strinjale v proslavljanju g. proštove spravljive taktosti, miroljubnosti in gostoljubnosti, s katerimi je ublažil vsa nasprotja v mestu ter vse združil za skupno delo v prid mesta in občine. Omeniti je še posebno napitnico g. okrajnega glavarja, ki jo je govoril v čast blagi gospe materi slavljenca, ki je v kljub visoki starosti 78 let še vedno neumorno delavna in za vse skrbna: sprejeta je bila z največjim navdušenjem in odobravanjem. G. proš se je zahvaljeval sproti za vse napitnice ter se zahvaljeval za vse dokaze ljubezni in udanosti, ki so mu jo ta dan izkazali tako priljubljeni mu Novomeščani, med katerimi se počuti res domačega in jih prisrčno ljubi. Naj se veseli mil. g. proš in novi komtur še mnogo let svojega vis. odlikovanja!

(Zahvala.) Povodom mojega odlikovanja me je počastilo slavno mestno županstvo na jako prijazen in prisrčen način. Za izkano ljubav se tem potem zahvaljujem kar naj-dostojneje pred vsem slavnemu mestnemu županstvu in vsem gg. občinskim odbornikom za častno slavnostno sejo, dalje slavnemu uradništvu in drugim gospodom za mnogobrojno vdeležbo pri tej seji in tam izrečene čestitke, slav. meščanski gardi za godbo, slav. gasilnemu društvu za bakljado in vsem gospodom pevcem za serenado, ter sploh vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je ta slavnost izvršila tako častno in sijajno v počeščenje presvetlega cesarja, ki me je izvolila tako milostno odlikovati. — Rudolfovo, dne 13. novembra 1906. Dr. Seb. Elbert, inf. proš in mestni župnik, komtur Franc Jožefovega reda.

(Konferenca sodalitat) za novomeško dekanijo bode v Brusnicah v četrtek dne 22. t. m.

(Dolenjsko pevsko društvo) priredi v soboto 24. t. m. koncert v dvorani Narodne čitalnice v Rudolfovem.

(Poduk na godala.) Od 20. t. m. dalje se bo podučevalo v raznih godalih, da se do spomladi izuri nekaj novih godcev za meščanske garde godbo.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1906 je 224 strank vložilo 128.422·91 K, 246 strank vzdignilo 86.548·56 K, torej več vložilo 41.874·35 K. 8 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 16.600 K. 274 menic se je eskomptovalo za 112.011 K. Stanje vlog 2.945.822·17 K. Denarni promet 545.058·18 K. Vseh strank bilo jo 1210.

(Kletarski tečaj.) Znano je, da je kletarstvo na Kranjskem v primeru z drugimi, bolj naprednimi, vinorodnimi deželami še na jako nizki stopinji — ter da je nujno potrebno, da se naši vinogradniki z vso resnostjo poprimejo boljšega kletarjenja, ako hočejo pridelovati dobro, okusno in stanovitno vino in z istim s pridelki drugih dežel uspešno konkurirati. Kaj pomaga najlepše grozdje iz najboljšega vinograda, ako iz njega gospodar ne zna pripraviti fino, zlahtno in stanovitno vinsko kapljico? Istotako je znanje umnega kletarstva neobhodno potrebno za vinske trgovce in gostilničarje, ki po-

sredujejo prodajo vina med pridelovalcem in občinstvom in ki lahko iz najboljšega vina najslabše naredijo, ako ž njim pravilno ne ravnajo. Da se ponudi interesentom prilika, izobraziti se teoretično in praktično v umnem kletarstvu, priredi c. kr. vinarski nadzornik Bohuslav Skaličy pri državni kleti v Novem mestu tekom prihodnjih zimskih mesecev več trodnevni kletarskih tečajev. Kdor se misli enega teh tečajev vdeležiti, mora se pismenim potom ali ustno zglasiti vsaj do 25. novembra t. l. pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Novem mestu. Ker je število udeležencev za vsak tečaj omejeno, priporoča se, da dotičniki prošnje prej ko mogoče vpošljejo. Vsak, kdor bo v tečaj sprejet, bode pravočasno in sicer vsaj en teden pred pričetkom tečaja, pismenim potom obveščen.

(Današnji list) obsega deset strani.

(Razporoka,)* roman slavnega francoskega pisatelja Pavla Bourgeta, člana francoske akademije znanosti, je v slovenskem prevodu ravnokar izšel. Prevod je oskrbel A. Kalan. Roman opisuje tragični zakon Mme. Darras, ki se je ločila od svojega, pohotnosti udanega moža in živi skupaj z Albertom Darrasom, svobodomislecem, ki je drugače blag človek, toda otrok svojega časa, udan teorijam pristašev „laične morale.“ Roman opisuje zle posledice postave, ki dovoljuje razporoko, ter dokazuje, kako „maščevalna roka božja ne deluje z izrednimi dogodki, marveč ji zadostuje zgolj logika krivde.“ Roman je najboljšo delo Bourgetovo, ki je svetovno znan kot psiholog, ki je na Francoskem strl vpliv Zolajev in njegove šole. „Razporoka“ je izšla v Katoliški Bukvarni kot prvi zvezek „Leposlovne knjižnice“ ter stane broš. 3 K.

(Ljudska knjižnica.) Te dni je jela razpošiljati „Katol. bukvarna“ v Ljubljani prvi sešitek te knjižnice. Narroči se lahko obenem za več naslovov. Nadaljne sešitke bo bukvarna pošiljala po pošti samo onim, ki bodo plačali vsaj 10 sešitkov po položnici, ki je priložena prvemu snopiču. Na sama naročila brez denarja se ne more ozirati, dokler ni popolnoma urejena odprava te knjižnice. V „Ljudski knjižnici“ izhaja sedaj slavna londonska kriminalna povest „Znamenje štirih“, spisal C. Doble. Conan Doyle je v številnih povestih zbral senzacionalne dogodke detektiva Serloh Holmesa in njegovega prijatelja. Vsaka teh povesti bolj zanimiva ko prejšnje. Kdor je bral enkrat eno teh povesti, želel si bo gotovo, da v kratkem čita zopet drugo. Sezite po tej knjižnici, naročite si jo! Knjižnica bo izhajala vsakih 14 dni. Cena posameznim snopičem je 20 vinarjev, po pošti 22 vinarjev. Ker je cena zelo nizka se lahko vsak naroči, kdor ima rad lepo, poučno in zabavno berilo!

(Ksaver Meško:) „Mir Božji.“ Str. 188. Ljubljana 1906. Kleinmayer & Bamberg. Cena K 2.50. Dvanajst črtic nam je tu podaje znani in priljubljeni pisatelj. Če jih je vzel iz resničnega življenja in jih doživel sam, moramo reči, da ima izboren dar opazovanja ter da je odkritosrčen sočustvovanja; če jih je pa porodila buju obogata pesniška domišljija, mu je to v toliko večjo čast. Hrepenenje po miru, iskanje miru; to je glavna, vodilna misel vseh črtic. In miru iščemo s pesnikom v grehu in uživanju, v domači hiši in cerkvi, a miru najde trudna duša šele pred Križanim. Morebiti bi se kdo izpodtaknil ob eno ali drugo črtico, a beri vse, beri tudi zaključek, in ničesar ne moreš očitati pesniku, pokazal ti je, kje najdeš pravega miru. Pesnik je mehko občutna duša, in zato nekaterim ne ugaja ter so ga sodili preostro. A življenje je res tako, in miru res drugod ni najti, ko pri Križanem. Priporočamo.

(Knjiga „Odvetniška tarifa“) z določili o rabi slovenskega jezika pri sodiščih in o sodnih pristojbinah, ki se je že napovedala v našem listu, je izšla in je s tem odpomagano že davni potrebi. Uredil dr. E. Volčič. Civilnopravni red in sodni pravilnik z dotičnimi dodatki izide koncem tega meseca, ker se je v tiskarni zakasnili.

Gospodarske stvari.

— (Vinarski shod v Ljubljani.) Na tem shodu, ki bo v nedeljo, dne 18. t. m. ob polu 10. uri dopoldne na starem strelišču blizu „Mestnega doma“ v Ljubljani, se bodo razmotrivala naslednja vprašanja: 1.) Katere zlahtne trte kaže

na Kranjskem razmnoževati z ozirom na podnebje, zemljo ali lego in vinsko kupčijo? (Poročevalec g. Rihard Dolenc, vodja deželne kmetijske šole na Grmu.) — 2.) Kako pospešiti kupčijo z vinom ter dvigniti izvoz kranjskega vina v severne kraje? (Poročevalec g. Fr. Gombač, deželni vinarski komisar v Ljubljani.) — 3.) V koliko morejo umetna gnojila nadomestiti hlevski gnoj v vinogradih? (Poročevalec g. Bohuslav Skalicky, c. kr. vinarski nadzornik v Novem mestu.) — 4.) Katere izkušnje imamo sedaj s streljanjem zoper točo? Ali naj se streljanje zoper točo še nadaljuje? (Poročevalec g. Fr. Gombač, deželni vinarski komisar v Ljubljani.) Ker se bodo razun teh točk reševala tudi druga prosto stavljena zboljšanja in pospešavanja vinarstva tičoča se vprašanja, vabimo še tem potom vse naše vinogradnike in druge interesente, da se tega shoda v prav velikem številu udeležijo. Zlasti naj bi bila dobro zastopana županstva iz vseh vinorodnih krajev, koder se še strelja zoper točo, da se na tem shodu definitivno sklene, ali naj se streljanje še nadaljuje ali popolnoma opusti. — Pripomnimo, da pridejo na ta shod razni strokovnjaki tudi iz Stajerskega, Goriškega, Trsta in iz Istre, ter posebni odposlanec društva za varstvo avstrijskega vinarstva z Dunaja.

— (Vinska razstava v Ljubljani.) Za to, dne 17., 18. in 19. t. m. v „Mestnem domu“ vršečo se razstavo, spojeno z vinsko pokušnjo, vlada v vseh krogih veliko zanimanje. Razstavljenih bo prav veliko vinskih vzorcev iz vseh vinorodnih krajev na Kranjskem. Večji posestniki in deželni ter državni zavodi razstavijo celo kolekcijo različnih starih in novih vin. Kdor še ni poslal svojih vzorcev, naj to čim prej, vsekakor pa vsaj do srede izvrši, da se more po tem prostor urediti. Oddaljeni, ki nameravajo razstaviti le malo množino le nekaj steklenic, lahko prinesejo to s seboj osebno, ko pridejo na vinarski shod ali pa pošlje po več njih skupaj. Želeti bi pa bilo, da prinese tudi take male množine v lepih podolgotih steklenicah. — Slovesno se razstava otvori že prihodnjo soboto ob petih popoldne, od šestih pa v nedeljo ter v ponedeljek od dveh popoldne naprej bo vstop splošen. Ker bo sviral vsak dan Društvena godba, bo plačati 50 v vstopnine. Servirale bodo posebne točajke in se bo plačevalo le s kuponi. Ker se gre tu za povzdigo renomeja kranjskemu vinu, je dolžnost vsakega kranjskega vinskega producenta, da s svojo udeležbo pokaže, v koliko se zaveda svojih dolžnosti. Ker se niso razpošiljala nikaka tozadevna vabila, apelujemo tem potom na vsa županstva, podružnice, župnijstva, učitelje i. dr., da pridobe vinogradnike v njihovem okraju za mnogobrojni obisk razstave in vinarskega shoda.

— (Vinski semenj v Novem mestu) se je zadnji četrtek 8. t. m. prav dobro obnesel, tako da smemo biti z uspehom zadovoljni. Prineslo se je mnogo vina od vseh strani na prodaj in tudi število kupcev je bilo letos veliko večje kakor lani. Sklenilo se je precej kupčij, a lahko bi se jih še več, da ni bila cena vin tako visoka. Prodalo se je vzlic temu okolu 1000 hektolitrov vina. Semnja so se udeležili vinogradniki iz vseh krajev vinorodne Dolenjske in celo iz sosedne Štajarske. Posebno častno so bili zastopani letos Belokranjci iz metliškega okraja, ki so prinesli prav izborna vina na prodaj. Gotovo je, da imajo prav belokranjska vina veliko bodočnost na novomeškem trgu, kajti vsak jih je hvalil, kdor jih je pokušal. Pa tudi vinogradniki iz novomeškega in krškega okraja so imeli prav dobra, deloma izvrstna vina na prodaj. Res je letošnje vino nekoliko bolj kislasto kakor lansko, ali vzlic temu so vina prav okusna in slastna za vsakega, kdor ve ceniti značaj in kakovost dolenjskih vin. — Došli vinogradniki so se začeli zbirati že pred 10. uro. Kupci so prihajali okolu 11. ure, ker se jih je največ pripeljalo z dolenjskim vlakom. Okrog poldneva je zavladalo na sejmišču prav živahno vrvenje in življenje, le škoda, da je začel prav v tem času dež tako silno padati, da je zabranil popolni razvoj pričete kupčije in s tem kolikor toliko oškodil celotni uspeh. Ob 3. popoldne so zapuščali sejmišče zadnji kupci. Prodano vino se je plačalo po 40 do 50 vin. liter. Posamezna sortna vina so se prodala tudi po 58 do 60 vin. liter. Letošnji vinski semenj je pokazal vnovič, da so take prireditve potrebne in času primerne za povzdigo vinske kupčije in je le želeti, da bi se ti sejmovi stalno vdomačili in da bi jih vinogradniki in kupci posečali v večjem številu kakor dosedaj. Pokazal

je pa tudi, da imamo Dolenjci še dosti vina na prodaj in da je tudi letošnji pridelek prav dober. Slednjič je treba tudi priznati, da je bila Tučkova gostilna s svojim prostornim in lepim vrtom kakor tudi s stranskimi prostori in lopami in s svojo postrežbo prav ugoden prostor za tako prireditve.

— (Nakup cepljenk in ameriških trt.) Pri nas se rado zgodi, da naročujejo gospodarji potrebne trte še le takrat, ko jih je treba saditi, in česče se dogaja zaraditega, da ostanejo brez trt in da mora zrigolani svet celo leto prazen ležati. To ni prav, a prihaja odtod, ker radi odlašamo z naročanjem trt. Pravilno bi se morale tudi trte že jeseni naročiti in zato opozarjamo vse naše gospodarje, da se že sedaj pobrigajo za nakup potrebnih trt. Kmetijska podružnica v Novem mestu sprejema že sedaj naročila na cepljenke in na ameriške trte, a treba je, da se naročitev tudi zaara.

— (Na kaj je gledati pri kupovanju trt? Pri kupovanju trt je gledati pred vsem na to, da so trte lepe in močne in da so prave. To povdarjamo zaraditega, ker se tu in tam dogaja, da se oddajajo tudi slabe trte in da se pošiljajo drugačne sorte, kakor se naroče. Pri cepljenkah je gledati, da so tudi dobro sprijete in zaraščene. Dobro zaraščene in lepe cepljenke so gotovo več vredne kakor slabo zaraščene ali kakor cepljenke mešanih vrst. Zato imajo pa tudi višjo ceno. Kakor pri vsakem semenu, tako je tudi pri cepljenkah na to gledati, da so lepe, prave in dobro zaraščene in naj je cena tudi nekoliko višja.

— (Pregosto sadno drevje.) Po naših sadnih vrtovih stoji drevje navadno pregosto, zato ostaja šibko in se ne more popolno razviti. Vrhovi so stisnjeni in pomanjkljivo razviti ali pa se veje na vse strani križajo z vejami sosednega drevja. Da v taki gošči ne moremo zahtevati posebne rodovitosti, je več kot jasno. Drevju manjka zraka in svetlobe, s tem vred pa tudi potrebnih pogojev za popolni razvoj cvetja in sadu. Pregosto stoječe drevje naj se zaraditega zredči. Slabotno in malovredno drevje naj se poseka, ostalo drevje pa dobro gnoji in dobro oskrbuje, da se bolje razvije glede rasti in rodovitosti.

— (S pašo po mokrih travnikih) se dela škoda. Živina v tem slučaju travnik preveč zgazi. Kakor hitro je travnik po dežju tako premočen, da se stopinje preveč vdirajo, naj se počaka s pašo toliko časa, da se travnik zadostno osuši. Prav je sicer, da se travnik jeseni izkorišča za pašo, ali škode ne smemo delati.

— (Kmetovalci, gnojite z razklejeno kostno moko!) Razklejana kostna moka vsebuje povprečno 30% fosforove kisline v 100 kg. Tomasova žindra pa le 15% fosforove kisline. V razklejeni kostni moki je tedaj še enkrat toliko fosforove kisline, kakor v Tomasovi žindri. 30 kg fosforove kisline v 100 kg razklejene kostne moke stane 8 K 40 v, 15 kg imenovane kisline v isti množini Tomasove žindre 5 K 60 v; 1 kg fosforove kisline v razklejeni kostni moki stane potemtakem 28 v, v Tomasovi žindri pa 37 v. Fosforova kislina v Tomasovi žindri je tedaj pri 1 kg za 9.4 v dražja, nego v kostni moki. Pol vagona (50 q) razklejene kostne moke je glede fosforove kisline enake vrednosti, kakor cel vagon (100 q) Tomasove žindre. Prvega gnojila stane pol vagona (40 q) loko Ljubljana 420 K, zadnjega cel vagon (100 q) 560 K, iz česar sledi, da ista množina fosforove kisline v razklejeni kostni moki 140 K manj stane kakor v Tomasovi žindri. Učinek razklejene kostne moke kot gnojilo je enak onemu Tomasove žindre ali pa ga še prekaša. Z razklejeno kostno moko smo po triletnih poizkusih tako na trdinah, kakor tudi na barskih tleh dosegli najboljše uspehe. Mimogrede omenjamo da je od skupne fosforove kisline v razklejeni kostni moki povprek 94% citratno raztopljive. Vrh tega je v kostni moki povprečno 0.7% „organskega“ dušika, v Tomasovi žindri pa čisto nič. Kilogram organskega dušika v umetnih gnojilih se ceni na 1 K 20 v; kilogram organskega dušika stane 84 v, tedaj ima množina v pol vagona kostne moke, to je 35 kg dušika, 42 K. Če se slednja cena prišteje k prej navedeni vrednosti fosforove kisline od pol vagona kostne moke 140 K, sledi iz tega, da vsakdo, ki rabi Tomasovo žindro namesto razklejene kostne moke, pri enem vagonu Tomasove žindre po nepotrebem zapravi 182 K, oziroma pri vsakem meterskem stotu Tomasove žindre 1 K 82 v. Ker kmetovalci vsako leto

na ta način trpe škodo za več tisoč kron, smatramo za svojo dolžnost, da jih na to opozarjamo. Razklejana kostna moka, nasipana v jeseni ali spomladi, je izvrstno gnojilo za travnike, vinograde, kakor tudi za žito, peso, krompir in travno-deteljne mešanice. V slednjih slučajih nadomešča tudi spomladno gnojenje s superfosfatom. Samo ob sebi je umevno, da popolnoma učinkuje kostna moka le v zvezi s kalijevo soljo. 150 kg kostne moke zadostuje za 1 oral, to je ravno polovica manj kot Tomasove žindre. Kostna moka je najcenejše gnojilo, ki vsebuje fosforovo kislino. Razklejana kostna moka se dobiva v tovarni delniške družbe za kemično industrijo v Ljubljani (v klejarnici, „limfabriki“). Vsakdo, ki naroči najmanj 50 q kostne moke od imenovane tovarne, more zastoj dati isto kemično preiskati glede vsebine fosforove kisline od našega kmetijskega preiskuševališča; na podlagi te preiskave se potem preračuni cena tako, da se odstotki fosforove kisline z 28 množe. Vsa natančnejša pojasnila o preiskavi in kako se rabi to gnojilo daje radovoljno kmetijsko-kemično preiskuševališče za Kranjsko v Ljubljani, Salendrove ulice št. 3. Dr. E. Kramer.

— (Proč z ozkimi kraji!) Pri nas je navada, da obdelujemo naše njive na kraje, ki so brez potrebe ozki. S takimi kraji se izgubi veliko rodovitnega prostora in prav zato so pridelki po naših njivah tudi bolj pičli. Ne le da je po razorih veliko manj pridejka, je tudi sicer vsa rast po zbočenih krajih bolj neenakomerna. Po sredi kraja je največ zemlje, tam je tudi najbolj gnojeno. Zato je po sredi kraja tudi najbolj močna rast. Po razorih pa ostaja neobdelana zemlja, ki trpi vrh tega zaradi moče, ker se v razore z obeh strani odceja dežnica. Po razorih gola in neobdelana zemlja, po sredi kraja pa dvakrat gnojena zemlja in zemlje na debelo! Koliko bolje bi bilo, da se zemlja obdeluje na široke kraje, kajti v tem slučaju je zemlja veliko bolj obdelana in enakomerno gnojena; površje samo pa postane v tem slučaju ravno, kar je za enakomerno rast tudi ugodneje.

— (Stlačen gnoj.) Če hočeš imeti dober gnoj, ga moraš tlačiti. To je glavno pravilo za dobro ravnanje z gnojem. Le žal, da se naši gospodarji tako malo zmenijo za tlačenje gnoja. Navadno ga puste v razkopanih kupih kakor ga tja namečejo. Na ta način se ga prijema škodljiva plesnoba, na ta način ga dež bolj izpira in na ta način vhaajo tudi veliko lažje vse tiste snovi, ki puhte iz gnoja v zrak. Gnoj se bolj suši in kvari. Vse to vedo tudi naši gospodarji. Oni tudi vedo, da je med plesnivim in izpranim gnojem in med mastnim gnojem velika razlika, ali vendar jih ne pripraviš do tega, da bi gnoj poavnali in tlačili! Ali ni to čudno? Po drugih naprednih deželah najdeš povsod na kmetih skrbno napravljene in stlačene kupe gnoja, pri nas pa povsod razkopane, kakor da bi ne poznali vrednosti gnoja. Kdor z gnojem slabo ravna, dela pri gnoju ravno tako škodo, kakor bi jo delal s senom, ako bi ga spravljal pod streho, ki ne drži vode. Zapomnimo si to!

— (Če svinja nima mleka.) Pripeti se časih, da svinja nima v prvih dneh po porodu dosti mleka. V tem slučaju se priporoča, da se vime drgne; na ta način priteče v vime več krvi, ki je potrebna za tvorbo mleka. Priporoča se pa tudi ob enem, da dajemo svinji v krmo nekoliko janeža, ki vpliva posebno ugodno na tvorbo mleka.

— (Krompirjev kruh.) Letos je krompir jako dobro obrodil, tako da v marsikaterem gospodarstvu nastaja vprašanje: kam bo ž njim. No, prav dobro se da krompir na ta način porabiti, da se ga primesuje moki, iz katere se name-rava beli ali sorščni kruh peči. Postopa se pri tem tako-le: Pristavi se kvas, in ko je testo za mesti, primeša se mu za tretji del moke, prav fino zmečkanega, prhkega (ne steklenega) skuhanega krompirja. Krompir se namreč cel skuha, potem oluplji in z valarjem, s kakoršnim se testo za napravo rezancev (nudelnov) izvalja, prav fino zmečka. Tako zmečkani krompir primesi se potem testu. Tak kruh je jako okusen, posebno pa voljan ter dolgo časa presen, da se ne vsuši.

— (Letošnje izkušnje z neosuto turšico in neosutim krompirjem.) Letošnjo pomlad so prinesle „Dol. Novice“ članek z napisom „Ali naj se turšica ogrenva?“ V tem članku se je izrazilo mnenje, da bi bilo morda tudi pri nas bolje, ako bi se turšica po dvakrat okopala, namesto da se enkrat okoplje in potem osuje, in da je prav mogoče,

da je osipovanje turšice in krompirja stara navada, ki ni utemeljena. Kmetijska šola na Grmu je napravila zaraditega poskušnjo, s katero se je prepričala, da je osipovanje turšice in krompirja v naših razmerah vendarle opravičeno. Ti poskusi so se napravili priprosto na ta način, da se je pustil del njive pri turšici in pri krompirju neosut in da se je ta del dvakrat okopal namesto da bi se bil z osipalnikom obdelal. Na videz ni bilo res nobene razlike med osutim in neosutim delom. Ko smo pa krompir in turšico spravljali, pokazala se je razlika, ki kaže, da je osipovanje v naših razmerah vendar le koristno in potrebno delo. Najprej smo se prepričali o tem pri krompirju. S skrbnim tehtanjem se je dognalo, da se je pridelalo na 100 štirjaskih metrih 220 kg neosutega in 240 kg osutega krompirja, tedaj osutega za 20 kg več. Ta večji pridelek pri osutem krompirju znaša na oralu 1140 kg in na 1 ha 2000 kg. Krompir bo kazalo iz tega vzroka tudi zanaprej ogrebat. Kazalo ga bo pa tudi — nasproti mnenju, izražnemu v tistem poročilu — saditi bolj plitvo, kajti kar je bilo krompirja sajenega bolj plitvo, je ves bolje obrodil. Pa tudi pri turšici se je pokazalo, da ima na naši težki zemlji in v našem dokaj vlažnem podnebju osipovanje svoj pomen in svojo vrednost. Naj se proti osipovanju navaja kar se hoče, dejanska izkušnja je vendar le pokazala, da se postavi osuta turšica bolj na suho in da vpliva to na težki zemlji in pri vlažnem vremenu ugodno ne le na rast, ampak tudi na boljše in lažje zorenje. In v resnici je imela neosuta turšica pri spravljanju bolj zelena in težka stebila kakor osuta. Vzlic temu je bil pa pridelek pri osuti turšici večji. Prepričali smo se o tem na sledeči način: Od osute in neosute turšice se je vzelo po 100 rastlin, ki so se stehtale najprej v celoti in potem še posebej glede klasja. Vspah je bil sledeč. Tistih 100 rastlin osute turšice je tehtalo skupaj 82 kg in klasje posebej 29½ kg; sto rastlin neosute turšice pa je tehtalo 73 kg in klasje pa 27 kg. Če preračunamo to na oralo, bi znašal pridelek osute turšice v celoti 93 metr. centov 48 kg in v klasju 33 metr. centov 63 kg, pridelek neosute turšice pa 83 metr. centov 22 kg in v klasju pa 30 metr. centov 78 kg. Večji pridelek bi znašal tedaj na oralu okolu 10 metr. centov v celoti in 3½ metr. centov v klasju. Iz teh podatkov se lahko razvidi, da je naša stara navada z osipovanjem turšice in krompirja utemeljena in da je to delo, ki je na težki zemlji in pri vlažnem podnebj, potrebno in opravičeno.

Razne stvari.

(Lakota na Kitajskem.) Glasom poročil misijonarjev vlada v severnem delu pokrajine Kiangsu velika lakota. Okolu 10 milijonov ljudi se bori s smrtjo za gladom.

(Davek na klavirje in pianine.) Proračunski odsek francoske zbornice je sklenil, naj vlada vpelje po 10 frankov davka na leto na vsak klavir in pianino. Ta davek bi nosil okolu 5 milijonov na leto.

(Najmanjša knjiga na svetu) je gotovo tista, ki je izšla svoječasn v založništvu bratov Salmin v Padovi. Knjiga ni večja kot nohet na lepi ženski roki; dolga je 10, a široka 6 milimetrov. Vsebina je pismo, ki ga je pisal leta 1615 Galileo Galilei Kristini Lotarinški. Knjiga obsega 295 strani, vsaka stran ima 9 vrst in 95 do 190 črk. Tisk je tako lep in jasen, da se more čitati s prostim očesom brez povekšalnega stekla.

Naznanila mestnega magistrata.

Mestno županstvo bode oddalo za leto 1907 mestne vožnje in bode v to svrhu dne 17. novembra 1906 od 11. do polu 12. ure dopoldne v mestni pisarni javna dražba. — Tudi se bode isti dan oddala odgonska pripraga in odgonska hrana za leto 1907, za kar bode javna dražba od polu 12. do 12. ure dopoldne v mestni pisarni.

Mestno županstvo v Rudolfovem naznanja, da so prošnje za podelitev cesar-Franc-Josipove jubilejne ustanove vložiti do 24. t. m., katero dobi 20 oseb po 10 kron. Pravico do te ustanove imajo vsi v mestu stanujoči reveži.

Mestno županstvo naznanja opetovano, da je vsled sklepa občinskega odbora z dne 9. dec. 1905, mestna blagajna odprta za stranke le vsaki torek in petek od 9.—12. ure dopoldne. Vsa plačila se zamorejo s čekom c. kr. poštne hranilnice pri c. kr. poštnem uradu vplačevati. Dotične tiskovine za to se dobijo brezplačno pri mestnem uradu mej uradnimi urami. Ker se na ta način olajša strankam plačevanje raznih mestnih davščin, se pričakuje od istih da bodo uvaževale že objavljeni sklep mestnega zastopa.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Mesec november je za dijaško kuhinjo jako srečen. Poslali so: G. Jakše Janez, gostilničar in posestnik 2 vreči krompirja. Vlč. gosp. župnik Anton Šmidovnik voz fižola in zelja. Župljani iz Mirne Peči 5 voz krompirja, repe, zelja in fižola. Župljani iz Stopič voz krompirja. Župljani iz dolenskega Št. Vida so poslali 1050 kg fižola. Frančiškanski samostan za mesec oktober in november 4 K. Gospa M. Durini za november 80 h. Preč. g. kanonik A. Žlogar za leto 1906 10 K, drugi dobrotniki za mesec nov. 39 K. Neimenovan duhoven 20 K. Iz Št. Vida na Dol. Kutnar Jože 2 K, Anton Rajec, trgovec 2 K, mesto fižola. Neimenovan 5 K 80 h. V. H. Rohrmann, veletrgovec 25 K. Možina Fr. posestnik 2 K. Vlč. gosp. župnik Ig. Šalehar 12 K. Č. gosp. kaplan J. Lavtar 5 K. Č. gosp. kaplan Ig. Žust 5 K. G. O. Skale, c. kr. viši živinozdravnik 10 K. Vlč. gosp. župnik J. Plevanič 10 K. Gospa Foršek 1 K. Vlč. gosp. župnik Fr. Češarek je poslal ostanek pri nakupu daril za preč. g. metl. prošta 15 K. — Podpisani se pristrčno zahvaljujem vsem dobrotnikom v imenu podpirane mladine. Prav posebno hvalo pa še izrekam prečastiti duhovščini v Št. Vidu in Mirni Peči, ki je pripomogla do tako veličih darov, kajti le njihovemu priporočilu se je zahvaliti za zgoraj omenjene obilne podpore, ki so priča, kaj se da doseči z združenimi močmi. Bog bodi plačnik vsem dobrotnikom! Dr. J. Marinko.

ZAHVALA.

Za obile dokaze srčnega sočutja o priliki britke izgube srčno ljubljenega nam sina, ozir. brata

Avgusta Bele,

učenca III. razreda,

kateri je v nedeljo, dne 4. nov. zjutraj po daljšem bolehanju v 9. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo dražega nam rajncega k zadnjemu počitku, izrekamo tem potom posebno preč. duhovščini in gg. uradnikom, gg. učiteljem in njegovim součencem, prijateljem in znancem, sploh vsem vsem najiskrenejšo zahvalo.

Rudolfovo, 10. novembra 1906.

(230)

Žalujoča rodbina.

Izjava.

Jaz podpisani preključujem s tem vse žaljive govornice, ki sem jih trosil o gospodični Mici ANDREE. Pripoznavam, da so bile te govornice popolnoma izmišljene in neosnovane in obžalujem s tem imenovani gospodični storjeno veliko krivico.

(227)

A. Hladnik, kapiteljski mežnar.

Loterijske številke.

GRADEC, 3. novembra	55	53	33	30	10
TRST, 10. novembra	55	2	34	86	82

Tržne cene dne 12. novembra 1906 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	14	31	Leča	12	36
Rž	11	11	Bob	10	40
Koruza	10	10	Ajda	10	40
Oves	6	50	Proso	11	4
Ječmen	10	40	Soršca	13	—
Krompir	5	20	Lan	14	16
Fižol	12	36	Jajca po 7 za 40 vinarjev.		
Grah	12	36			

Lepa mesečna soba

s hrano vred se odda boljšemu gospodu.

Natančneje pri upravnistvu Dol. Novic.

(228-0-1)

Na prodaj je iz proste roke

novi hiša z vrtom.

v Kandiji poleg novega sejmišča.

Poizve se pri Fr. CIBR-u, podobarju v Kandiji.

(217-0-3)

Podpisani slav. občinstvu uljudno naznanja, da je pričel v gosp.

Foršekovi hiši poleg mostu trgovino

z vsakovrstno zelenjavo, poljskimi pridelki in južnim sadjem. Imenovano blago ima vedno sveže v zalogi. Cene primerno nizke. Postrežba točna. K obilnemu obisku se cenjenim odjemalcem najuljudneje priporoča

spoštovanjem

Karl Vovk.

(229-2-1)

Novosti za Miklavža in božič.

Tvrdka Alfonz OBLAK, Rudolfovo

priporoča svojo, z najboljšim in vedno svežim špecijskim blagom založeno trgovino

Za Miklavža in božično drevesce ima na izbéro vsakovrstnih sladkornih izdelkov, kakor: piškotkov, fondantnih in čokoladnih bonbonov itd. Pisalno orodje in šolske potrebščine.

(231-2-1)

Posebno se še priporoča velika zaloga vsakovrstnih igrač, mičnih punčik, konjičkov, pajacov, železnic itd.

Nizke cene! Dobro blago!



Družinski blaginji je posevena skrb naših gospodinj!

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

je edina sladna kava, ki dobiva po Kathreinerjevem načinu posebnega proizvajanja priljubljeni vonj in dobri okus zrnate kave. Njene velike, vobče priznane zdravstvene prednosti so čestokrat poudarjali najodličnejši strokovnjaki znanstva.

Poleg izdatnega prihranka v vsakem gospodinjstvu je vsakdanja uporaba zlasti za mladino neprecenljive vrednosti!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime KATHREINER in zahtevajte le izvirne zavojce z varstveno — znakom »župnik Kneipp«.

Gostilna **Ferlič**, Glavni trg.

Zobozdravnik

iz Ljubljane, Špitalske ulice št. 7.

(181-0-10)

Amerikanske zobe.
Vsa zobotehnična dela.

Amerikanske zobe
se v konces. ateljeju

O. SEYDL izvršujejo.

Ordinira vsaki ponedeljek od 10. - 5. ure.

ŽENSKÉ LASE.

zmešane in rezane kupujem in plačam po najvišji ceni. Izdelujem vsa vlasuljarska dela. V zalogi imam fina toaletna mila od 20 v naprej, prave francoske parfume, četke za zobe, Odol, Kalodont itd. Odlikovana tekočina Bayrum proti izpadanju las in očiščuje prhut.

Spoštovanjem se priporočam **Ivan Svetec**,
(219-24-2) brivec in vlasuljar, Rudolfovo, Glavni trg. (Nasproti mestne hiše.)

V najem se dá
vila MEDVED (203-0-4)

Novo mesto.

Natančneje pri gosp. ANTON MEDVED-u v Novem mestu.

Hiša na prodaj

z vsem gospodarskim poslopjem, z lepim sadnim vrtom, njivo in travnikom, ležeča tik župne cerkve. Natančneje pri posestnici Veronika Bohte ali pa pri gosp. Žagarju v Stopičah pri Novem mestu. (223-3-2)

Dva parna stroja

po 10, oziroma 18 konjskih sil,

brez napake, še sedaj v obratu, večji z lastnim stojalom na kolesih (lokomobil) in

posestvo,

obstoječe iz prostorne hiše, 6 sob, gospodarskega poslopja, rodovitno polje, senožeti itd. (215-3-3)

se prodaja

pod zelo ugodnimi pogoji. Hiša je posebno za kako obrt zelo pripravna, lastni vodovod, reka v bližini, železn. postaja.

Ponudbe na lastnika **J. DERNIČ**, tovarnar v Radovljici.

(218-10-2)
Ne čitati

samo, ampak tudi skusiti se mora

Steckenferd lilijno mlečnato milo

Bergmann & Co., Draždane in Dečín ob Labi

prej Bergmannovo lilijno mleč. milo (znamka 2 hribovca) za doseg nežne polti in odstranitev peg.

Prodaja komad à 80 v. n. v Novem mestu: lek. Sladovič, trgovini Oblak in Kastelic, brivec Svetec.

Prodaja vina.

Imam v kleti več sto hektolitrov pristnega belega, črnega in rudečega starega in novega vina, domače rakije, brinovca in finega namiznega olja iz oljk po primerno nizkih cenah.

Ivan Pujmann,

(83-16-14)

vinogradnik in trgovec (Vodnjan Dignano-Istra)

Hamburg-Amerika Linie

Vožnja traja
dni 6 dni

izvrstna prilika za potovanje
je in ostane

z najnovejšimi leta 1905 in 06 zgrajenimi velikanskimi parniki

"Amerika" 24.000 ton
"Kaiserin Augusta-Victoria" 25.000 ton

Pojasnila daje zastopnik: **Fr. Seunig,**

Ljubljana Kolodvorske-ulice št. 28

Odhod iz Ljubljane vsaki ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Velika in lepa izbira
molitvenikov
je v prodajalni J. KRAJEC NASL. v Rudolfovem.

STANOVANJE

2 sobi, kuhinja in klet se odda s 1. januarjem, oziroma tudi popreje pri J. Košak-u v Novem mestu. (225-3-2)

Krasno sadno drevje

in sicer le jablane za Dolenjsko najboljših vrst ima na prodaj kmetijska šola na Grmu. Komad stane le 60 h, dočim stane v vsaki trgovinski drevesnici jednako drevesce 1 K 80 h do 2 K.

Na prodaj je tudi prav lep, debel (222-0-2)

krompir najboljše vrste za na mizo po 6 h kilo, nadalje tudi

drobni krompir za krmljenje prešičev,
po 2 K 90 h 100 kil, ali 70 h stari mernik.

(1-24-22)

Prodajalne
se spoznajo
na
tej podobi,



v katerih se
dobivajo edino pravi
SINGER-jevi
šivalni stroji

Singer Co. del. družba šivalnih strojev
v Novem mestu, Glavni trg št. 88.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v AMERIKO je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

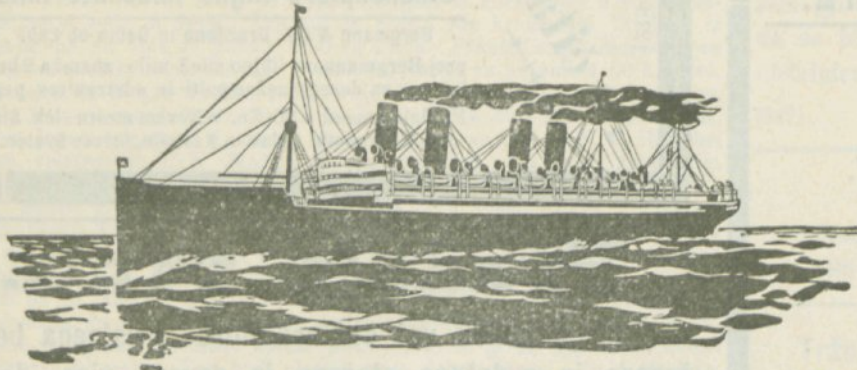
iz

BREMENA

v

NEW-YORK

Pozor! Berite!



s cesarskimi brzoparniki: Kaiser Wilhelm II.,
 Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm d. Grosse.

Prekomorska vožnja traja samo
 5—6 dni.

Natančen zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

(83-24-19)

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa, potovanja se tikajoča pojasnila točno in brezplačno.

Postrežba poštena, reelna in solidna. — Potnikom, namenjenim v zapadne države, kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon in Waschingon, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston, Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno. — Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

DEFAFF

(130-24-10)

šivalni stroji

so najbolji za družinske potrebe, kakor: šivanje, vezenje in krpanje, nepresegljivi za obrtne namene, ter šivajo naprej in nazaj idoč. (Kugellager!)

Glavni zastopnik:

Franc Tschinkel,

Ljubljana, rotovski trg 9. — — — Kočevje, v gradu.

Prodaja smrečinega lesa

v zelo znižanih cenah.

Prodaja se vsak drugi in četrti torek
 v mesecu pri tovarni na Gorjancu.

Večja oddaja lesa se preskrbi pri oskrbništvu Ruperčvrh. 198-24-5

Posebno znižane cene so za: hmelne late in špiravce.

Odpadki lesa na žagi v Kandiji, trdega meter K 2'60, mehkega po K 2'80, žaganje 100 kg po 40 vin. Dobiva se izključno le po trgovini gosp. KASTELIC-a v Kandiji.

Dračje iz Ruperčvrha po K 5'20 meter, drva meter po K 6'80.

Dva krepka učenca stara od 14—16 let in

dobro izurjen pomočnik

za gospodarske vozove se takoj sprejmejo pri Antonu SEDLAR-ju, kolarskemu mojstru v Kandiji. (216-6-3)

Staro zlato in srebro Staro

kupuje po najvišjih cenah (207-6-4)

AOJZIJ RAJEC, urar v Rudolfovem, Glavni trg 85. (Kranjsko.)

(112-24-12)

Tovarna strojev in železolivarna**K. & R. Ježek v Blanskem (Moravska)**

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:

plugov, bran, sejalnih strojev, strojev za žetev in košnjo, vitlev, mlatilnic, žitnih čistilnic in odbiralnikov (trijerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, drobilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdnih in sadnih mlinov in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih naprav, bencinovitih motorjev in lokomobil, vrtnih strojev in strojev za kroženje obročev. Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarn za mavec. Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji

Premovana na vseh razstavah z najvišjimi priznanji.

Ceniki (o kmetijskih strojih slovenski) zastonj in poštnine prosto. Dopisuje slovensko.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani: **J. Komatič,** Dunajska cesta št. 31.